

Kammarrätt, 2024-7656

KAMMARRÄTTEN DOM Mål nr 7656-24
I STOCKHOLM 2025-06-18
Avdelning 03 Stockholm

KLAGANDE

Tapas Södermalm AB, 559134-2141

MOTPART

Stockholms stad

Ombud:

Stadsadvokat [ombud 1]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 22 november 2024 i mål nr 12054-24, se bilaga A

SAKEN

Återkallelse av serveringstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet. Kammarrättens beslut om inhibition upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Tapas Södermalm AB yrkar i första hand att något ingripande inte ska ske och i andra hand att bolaget ska meddelas en erinran eller varning. Bolaget för fram bl.a. följande. Det saknas rättsligt stöd för att ägarförändringen i bolaget har varit anmälningspliktig eftersom det reella ägandet fortsatt har utgjorts av samma fysiska person. En sådan omstrukturering, där det bestämmande inflytandet förblir oförändrat, utgör inte en sådan betydande förändring av ägarförhållandena som kräver anmälan enligt alkohollagen (2010:1622). Förvaltningsrätten har inte tillräckligt beaktat de omfattande åtgärder som har vidtagits för att säkerställa bolagets ekonomi. Bolaget har bl.a. tillsatt en revisor, återställt aktiekapitalet genom aktieägartillskott och genomfört omfattande kostnadsbesparingar. Bolaget har även vidtagit åtgärder för att stärka sin organisation och förbättra verksamhetens drift. Detta bör tillmätas betydande vikt vid den helhetsbedömning som ska göras av bolagets vilja och förmåga att seriöst sköta den tillståndspliktiga verksamheten.

Stockholms stad anser att överklagandet ska avslås och för fram att förvaltningsrätten har gjort en riktig bedömning i alla delar utom den som gäller en ekonomiskt olämplig person med betydande inflytande.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Det som bolaget har fört fram och det som i övrigt framgår av utredningen ger inte kammarrätten anledning att göra någon annan bedömning än den som förvaltningsrätten har gjort. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättsrådet Charlotta Lokrantz Sandberg (ordförande), kammarrättsrådet Erik Hjulström och tf. assessorn Caroline Buck (referent).

Föredragande har varit [fiskalen].

FÖRVALTNINGSRÄTTEN DOM Mål nr 12054-24

I STOCKHOLM 2024-11-22

Avdelning 4 Stockholm

KLAGANDE

Tapas Södermalm AB, 559134-2141

MOTPART

Socialnämnden i Stockholms stad

Ombud:

Stadsadvokat [ombud 2]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Socialnämnden i Stockholms stads beslut den 12 juni 2024

SAKEN

Återkallelse av serveringstillstånd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Förvaltningsrättens beslut om inhibition den 11 juli 2024 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Socialnämnden i Stockholms stad (nämnden) har beslutat att återkalla Tapas Södermalm AB:s serveringstillstånd avseende restaurangen La Cucaracha. Skälen för beslutet framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande, se bilaga 1 (underbilagor här uteslutna).

Tapas Södermalm AB (bolaget) yrkar att beslutet om återkallelse ska upphävas och att en varning i stället bör meddelas.

Till stöd för sin talan har bolaget inkommit med skriftlig bevisning, bl.a. ett registreringsbevis från Bolagsverket till styrkande av att en revisor nu har tillsatts, ett protokoll från bolagsstämman till styrkande av att aktiekapitalet numera är återställt samt ett antal handlingar till styrkande av att en ekonomiskt olämplig person inte har haft betydande inflytande i bolaget.

Nämnden bestrider bifall till överklagandet.

Förvaltningsrätten har den 11 juli 2024 förordnat att det överklagade beslutet inte ska gälla i avvaktan på att förvaltningsrätten avgör målet slutligt eller annat förordnas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

- Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 8 kap. 12 § alkohollagen (2010:1622) framgår att serveringstillstånd endast får meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas enligt krav som ställs upp i alkohollagen.

Av 9 kap. 17 § alkohollagen framgår att en kommun får meddela en tillståndshavare en erinran eller varning om denne inte uppfyller de krav som gäller för tillståndets meddelande eller följer lagens krav eller de villkor eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Enligt 9 kap. 18 § första stycket 3 samma lag ska kommunen återkalla ett serveringstillstånd bl.a. om tillståndshavaren har brutit mot alkohollagen eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd.

Av förarbetena till den tidigare alkohollagstiftningen framgår bl.a. följande. Servering av alkohol är en socialt ansvarsfull uppgift och tillstånd till sådan servering kräver därför högt ställda krav på lämplighet. Den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska åligganden gentemot det allmänna är inte lämplig att inneha tillstånd enligt lagen. Som exempel kan nämnas misskötta skatte- och avgiftsinbetalningar och allvarligt åsidosättande av bokförings- och uppgiftsskyldighet. Ekonomisk misskötsamhet kan visa sig på olika sätt. Även annan ekonomisk misskötsamhet än ekonomisk brottslighet kan medföra att förutsättningar föreligger för återkallelse av ett redan meddelat tillstånd. Här avses både vårdslöshet i ekonomiska sammanhang och ett beteende som, utan att vara straffbelagt, innebär ett systematiskt åsidosättande av skyldigheter som medborgare eller näringsidkare (jfr prop. 1994/95:89 s. 102-104).

I förarbetena till den nu gällande alkohollagen uttalas bl.a. följande. En återkallelse är en synnerligen ingripande åtgärd och bör förekomma endast i de allvarligaste fallen. Erinran och varning ska vara ett förstahandsalternativ vid överträdelser av lagen. Även med en ordning där påföljderna kan trappas upp successivt är det uppenbart att det finns tillfällen då återkallelse måste ske utan föregående varning. Exempel på sådana fall är allvarlig ekonomisk misskötsamhet (se prop. 2009/2010:125 s. 117-118).

Det finns inget hinder mot att vid lämplighetsprövningen beakta åtgärder som tillståndshavaren vidtagit först efter att ett omprövningsärende inletts. En förutsättning är dock att åtgärderna är av ett slag som ger grundad anledning att anta att de missförhållanden som föranlett omprövningen inte kommer att upprepas. Det torde därmed främst handla om sådana åtgärder som är inriktade på att komma till rätta med orsakerna till missförhållandena. Att bara betala en skuld kan inte vara en sådan åtgärd (se rättsfallet HFD 2019 ref. 26.).

Återkallelse av tillstånd är en ingripande åtgärd för tillståndshavaren och beviskravet bör därför ställas högt. Det är tillsynsmyndigheten som har bevisbördan för att det finns skäl att återkalla tillståndet (se rättsfallet RÅ 1994 ref. 88).

- Frågan i målet

Frågan i målet är om de omständigheter som nämnden har påtalat utgör skäl för ett ingripande mot bolagets serveringstillstånd och, om så är fallet, om tillståndet ska återkallas eller om bolaget i stället ska meddelas en varning eller en erinran.

- Förvaltningsrättens bedömning

- - Ändrade ägarförhållanden

Nämnden har som grund för återkallelsen bl.a. fört fram att bolaget har gjort en betydande ägarförändring från [ägaren] till Urtubia Invest AB utan att anmäla det till förvaltningen i rätt tid.

Av 9 kap. 11 § alkohollagen framgår att den som har beviljats serveringstillstånd ska anmäla hos kommunen när det sker betydande förändringar av ägarförhållandena. Av bolagets aktiebok framgår att Urtubia Invest AB har blivit inskriven som registrerad ägare av bolagets aktier den 25 mars 2021. Urtubia Invest AB är såvitt framgår av utredningen inte tillståndshavare och bedriver heller inte någon restaurangverksamhet.

Bolaget har i yttrande till förvaltningsrätten invänt att någon reell förändring av ägandet inte har skett vid tidpunkten för överlåtelsen av aktierna. Förvaltningsrätten konstaterar dock att den nya aktieägaren är en juridisk person, vars ekonomi skiljer sig från [ägarens]. Det är därmed fråga om en betydande förändring i bolaget även om [ägaren] i sin tur är ägare av Urtubia Invest AB. En anmälan av förändringen borde rätteligen därmed ha gjorts. Att inte anmäla ägarbytet har varit i strid med alkohollagen. Det föreligger därmed skäl för ingripande på denna grund.

- - Person med betydande inflytande

Nämnden har som ytterligare grund för återkallelsen fört fram att en ekonomiskt olämplig person, [företrädaren], har haft betydande inflytande i bolaget.

Av handlingarna i målet framgår att bolagets ansökan om serveringstillstånd gjordes den 17 mars 2018, med [ägaren] angiven som företrädare. Enligt nämnden har dock [företrädaren], som både har haft och har stora skulder till det allmänna, varit såväl formell som informell företrädare för bolaget vid nämnda tidpunkt och företrätt bolaget gentemot andra parter. Av nämndens utredning framgår bl.a. att restaurangen La Cucaracha under 2010 har drivits av ett annat bolag, vars serveringstillstånd har återkallats, och att [företrädaren] har varit dess formella företrädare. Vidare har [företrädaren] haft betydande inflytande i det bolag som har drivit restaurangen under åren därefter. Nämnden har vidare bl.a. gjort gällande att [företrädaren] har haft samma mailadress vid bolagets ansökan om serveringstillstånd som han har haft vid sin tidigare inblandning i La Cucaracha, att det enbart är han som förekommer i den inkomna mailkorrespondensen och att det är han som har skött kontakten med långivare och leverantörer gällande t.ex. ändringar i bolagets meny. Nämnden har därutöver inkommit med dokumentation på bolagets serveringsansvariga och personalliggare, av vilka framgår att [företrädaren] har varit serveringsansvarig från maj 2021 till februari 2024 samt därutöver varit verksam i bolaget under mars och april 2024.

Bolaget har invänt mot att [företrädaren] har haft ett betydande inflytande i verksamheten och bl.a. framfört följande. [Företrädaren] har som konsult varit behjälplig med verksamhetens uppstart samt under pandemin vilket bl.a. har innefattat mailkontakter och mötesbokningar. Han har dock inte haft några egna ekonomiska intressen och heller inte varit exempelvis verkställande direktör, firmatecknare eller medlem i styrelsen. Det är [ägaren] som har signerat alla dokument. [Företrädaren] har inte haft någon insyn i bolagets ekonomiska situation vilket bl.a. stöds av inlämnade handlingar som visar användarbehörigheter i Swedbank. Av bolagets inlämnade bilagor framgår även tydligt att det är [ägaren], hans fru och andra familjemedlemmar som har varit delaktiga i verksamheten. Det finns sammantaget inget stöd för att [företrädaren] har haft ett betydande inflytande i verksamheten. Under alla omständigheter har nämnden enbart beaktat [företrädarens] ekonomiska situation och inte till exempel hans branschkännedom. De verkliga företrädarna, som inte har några ekonomiska anmärkningar, har inte lämplighetsprövats överhuvudtaget.

Att [företrädaren] har skulder till det allmänna och, åtminstone i ekonomiskt hänseende, därmed är att betrakta som olämplig är såvitt framkommit ostridigt i målet. Frågan är dock om han har haft betydande inflytande i bolagets verksamhet.

Förvaltningsrätten konstaterar att det har gått över 14 år sedan [företrädaren] var formell företrädare för La Cucaracha och att det dessutom var många år innan bolaget tog över serveringsstället. Enligt förvaltningsrättens mening är det därmed inte en omständighet som kan läggas bolaget till last i lämplighetsbedömningen. Vad gäller de handlingar som nämnden har åberopat till stöd för [företrädarens] betydande inflytande i bolaget kan även här konstateras att de rör omständigheter som ligger flera år tillbaka i tiden. Viss försiktighet får därmed anses vara påkallad.

Det är tillsynsmyndigheten som har bevisbördan för att bolaget har brutit mot alkohollagens bestämmelser. Enligt förvaltningsrättens mening ger utredningen stöd för att [företrädaren] har haft inblandning i bolagets verksamhet, vilket även är en omständighet som bolaget har vidgått. Att [företrädarens] arbetsuppgifter har sträckt sig utöver ett konsultuppdrag har enligt förvaltningsrättens mening dock inte med tillräcklig styrka framgått i målet. I bedömningen har förvaltningsrätten särskilt beaktat inkomna bilagor vad gäller [företrädarens] konsultuppdrag samt att det inte framgått annat än att det är [ägaren] och hans fru som har ansvarat för bolagets ekonomiska åtaganden. Förvaltningsrätten har även beaktat att det ska vara fråga om en framåtsyftande bedömning.

Förvaltningsrätten anser därmed att [företrädaren] inte har haft något betydande inflytande i bolaget. Det föreligger därmed inte skäl för ingripande mot bolagets serveringstillstånd på denna grund.

- - Revisorsplikt och förbrukat aktiekapital

Nämnden har som grund för återkallelsen slutligen anfört att revisorsplikt har infallit i bolaget vid slutet av räkenskapsår 2020 men att bolaget trots detta inte har tillsatt någon revisor. Vidare har framförts att bolagets aktiekapital för räkenskapsåren 2022-2023 har varit förbrukat men att bolaget har underlåtit att upprätta en kontrollbalansräkning.

Bolaget har i denna del vidgått att en miss i gränsvärden har begåtts, vilket har fått som följd att bolaget har missat revisorsplikten, men uppgett att en revisor numera finns i bolaget sedan den 18 juni 2024. Det har även funnits en revisor i moderbolaget under perioden i fråga. Vad gäller aktiekapitalet har bolaget tillsatt en extra bolagsstämma varpå aktiekapitalet har återställts genom aktieägartillskott. Bolaget har därutöver framfört att pandemin utgör den främsta anledningen till bolagets negativa ekonomiska situation. Bolaget har av den anledningen vidtagit flera åtgärder såsom minskad meny, minskade inköp samt uppsägning av personal. Även om vissa misstag har begåtts är det inte fråga om allvarliga brister sett till alkohollagens syfte.

Att bolaget har saknat en revisor under flera års tid utgör enligt förvaltningsrättens mening, till skillnad från bolagets uppfattning i frågan, en mycket allvarlig brist. Det förhållandet att bolaget eller företrädarna under så lång tid har underlåtit att tillsätta en revisor talar inte till bolagets fördel.

Vad gäller det förbrukade aktiekapitalet kan konstateras att styrelsen i ett aktiebolag, i enlighet med 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551), genast ska upprätta och låta revisorn granska en kontrollbalansräkning så fort det finns skäl att anta att bolagets egna kapital är lägre än halva det registrerade aktiekapitalet. Enligt förvaltningsrättens mening är kontrollbalansräkningen ett viktigt kontrollinstrument för att undersöka ett aktiebolags ekonomiska situation. Förvaltningsrätten ser därför allvarligt på bolagets underlåtenhet att upprätta en kontrollbalansräkning. Förvaltningsrätten instämmer vidare i nämndens bedömning att bolaget har vidtagit sina åtgärder i ett för sent skede, särskilt i ljuset av att bolaget inte har inkommit med någon förklaring till varför en kontrollbalansräkning inte har upprättats tidigare.

Förvaltningsrätten anser sammantaget att bolagets brister gällande revisionsplikt och förbrukat aktiekapital motiverar ett ingripande enligt alkohollagen.

- - Sammanfattning

Mot bakgrund av vad har som framkommit i målet anser förvaltningsrätten att bolaget har brustit i sina ekonomiska förpliktelser. Förvaltningsrätten anser att de ekonomiska bristerna hos bolaget sammantaget ger uttryck för en allvarlig ekonomisk misskötsamhet som motiverar en återkallelse av bolagets serveringstillstånd utan föregående varning. Bolagets har, trots vidtagna åtgärder, inte på ett övertygande sätt visat att det har vilja och förmåga att seriöst sköta den tillståndspliktiga rörelsen i fortsättningen (Jfr rättsfallet HFD 2019 ref. 26). Nämnden har därmed haft fog för sitt beslut att återkalla bolagets serveringstillstånd. Överklagandet ska därför avslås. Detta innebär även att förvaltningsrättens beslut om inhibition upphör att gälla.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mats Odenstad

Rådman

Tre nämndemän har också deltagit i avgörandet.

[Föredragande juristen] har varit föredragande.

- - -

Stockholms stad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SoN dnr: 9.4.2-9187/2022

TILLSTÅNDSENHETEN

2024-05-13

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Till socialnämndens tillståndsutskott

Åtgärd mot Tapas Södermalm AB - La Cucaracha

SERVERINGSSTÄLLE

La Cucaracha, 41 80 6990

Bondegatan 2

116 23 Stockholm

NUVARANDE TILLSTÅND

Serveringstid

Varaktighet

Serveringens omfattning

fr o m

t o m

fr o m

t o m

Stadigvarande serveringstillstånd till

11:00

01:00

2018-10-12

allmänheten, i restaurang, Mån till Sön

Alkoholdrycker som får serveras:

Spritdryck, vin, starköl, och andra jästa alkoholdrycker

FÖRSLAG TILL BESLUT

Tillståndsutskottet återkallar serveringstillståndet för Tapas Södermalm AB, 559134-2141, på restaurang La Cucaracha, enligt 9 kap. 18 § alkohollagen. Skälen redovisas under rubriken "Motivering" i tjänsteutlåtandet.

Lotta Persson Daniel Selin

Enhetschef Biträdande enhetschef

SAMMANFATTNING

Bolagets aktiekapital är förbrukat. Inget underlag har framkommit som styrker att bolaget har upprättat någon kontrollbalansräkning eller på annat sätt agerat för att återställa det förbrukade aktiekapitalet. Anmärkningen är särskilt allvarlig då bolaget i samma period haft revisorsplikt men underlåtit att tillsätta någon revisor. Bolaget har inte i rätt tid anmält betydande förändringar i bolagets ägande. I ärendet förekommer en ekonomiskt olämplig person som har ett betydande inflytande i bolaget utan att vara formell företrädare. Sammantaget är omständigheterna sådana att serveringstillstånd bör återkallas utan föregående varning.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har inletts 2022-10-14 med anledning av utebliven anmälan om ändrade ägarförhållanden. Remiss har sänts till Polismyndigheten och Skatteverket i ärende 9.3.1- 131/2023.

Kommunicering med tillståndshavaren tillämpas.

REDOVISNING AV SAKUPPGIFTER

- Tillståndshavare

Orgnr/p-nr:

559134-2141

Namn:

Tapas Södermalm AB

Gatuadress:

C/O La Cucaracha Bondegatan 2

Postadress:

116 23 Stockholm

- Personer med betydande inflytande

[Ägaren] Ledamot, Firmatecknare, Ägare

[Företrädaren] Person med betydande inflytande (se rubriken "Anledning till ingripande")

ANLEDNING TILL INGRIPANDE

- Ändrade ägarförhållanden

Bolaget har gjort en betydande ägarförändring utan att anmäla det till förvaltningen. Vid ansökan 2018-03-07 ägdes Tapas Södermalm AB till 100 % av [ägaren]. 2021-03-25 blev Urtubia Invest AB, 559309-1399, ny ägare till 100 %. Slutlig ägare efter förändringen var fortfarande [ägaren] (bilaga 1). Anmälan har inte inkommit till förvaltningen i rätt tid.

- Oanmäld PBI

I ärendet förekommer en person som har ett betydande inflytande i bolaget utan att vara formell företrädare. [Företrädaren] har varit formell och informell företrädare för flera tapasrestauranger på adressen och har i samband med bolagets ansökan om serveringstillstånd 2018 företrätt bolaget gentemot andra parter, dock inte förvaltningen. Historik samt omständigheter som tyder på hans betydande inflytande redovisas nedan.

[Företrädaren] har tidigare varit formell företrädare för verksamhet med serveringstillstånd på serveringsstället, även då kallat La Cucaracha. Detta senast 2010 genom bolaget Rek It AB, 556723-3829. Förvaltningen återkallade bolagets serveringstillstånd 2010-01-14 (bilaga 2).

Serveringsstället La Cucaracha drevs från 2013 av MK Spanish food AB, 556939-9818. [Företrädaren] var inte formell företrädare för bolaget vid dess ansökan om serveringstillstånd och bedömdes inte som PBI i ärendet. Lokalen hyrdes i andra hand från Tapaskungen AB, 556947-8190, som företräddes av [företrädaren]. En utredning från Skatteverket visade att [företrädaren] hade rätt att teckna MK Spanish food AB:s bankkonto hos Swedbank samt att han var deklarationsombud gentemot Skatteverket. Kortbetalningar som gjordes på restaurangen La Cucaracha under MK Spanish food AB:s drift fördes regelmässigt vidare till [företrädarens] bankkonto. Av Skatteverkets underlag framgår att [företrädaren] 2017-05-29 hade skulder till det allmänna på ca 10 mkr (bilaga 3). Bolagets serveringstillstånd återkallades 2016-11-08 då bolagets dispositionsrätt till lokalen upphört.

Tapas Södermalm AB inkom med ansökan om serveringstillstånd för serveringsstället La Cucaracha 2018-03-17. Företrädare vid ansökningstillfället var [ägaren]. Förvaltningen har 2022-09-26 mottagit handlingar från en anonym avsändare som härrör från den period då bolaget sökte serveringstillstånd (bilaga 4). Handlingarna visar att [företrädaren] vid ansökningstillfället hade ett betydande inflytande i verksamheten utan att vara formell företrädare.

- [Företrädaren] hade alltjämt samma mailadress i bruk sedan 2009. Korrespondensen ger i allmänhet sken av att [företrädaren] är med och driver restaurangen.
- [Företrädaren] företrädde bolaget i förhandling med Åbro Bryggeri för att få bryggerilån.
- [Företrädaren] företrädde bolaget gentemot leverantör av bokningssystem.
- [Företrädaren] mottog mail om ändringar i bolagets meny och sociala medier.
- [Företrädaren] hade kontakt med långgivare i fråga om finansiering och återbetalning av lån i samband med rörelsens uppstart. Lånen som diskuterades ingick inte i den finansiering som redovisades till förvaltningen vid ansökan.
- Bolagets formella företrädare förekommer inte i kommunikationen.

[Företrädaren] var ekonomiskt olämplig vid ansökningstillfället genom hans omfattande skulder till det allmänna som framgår av Skatteverkets utredning (bilaga 2).

[Företrädaren] var anmäld som serveringsansvarig mellan 2021-05-20 och 2024-02-23 (bilaga 5). Utdrag från bolagets personliggare visar att [företrädaren] är regelbundet verksam på restaurangen även efter detta datum (bilaga 6). Han är alltjämt ekonomiskt olämplig då han är i personlig konkurs och helt saknar försörjning under den senaste treårsperioden trots att han sannolikt varit regelbundet verksam på serveringsstället samt har enskilda skulder på omfattande belopp (bilaga 7).

- Revisorsplikt

Revisorsplikt har infallit i bolaget vid slutet av räkenskapsår 2020. Omsättning 2019-2020 överstiger 3 mkr, balansomslutning överstiger 1,5 mkr. Ingen revisor har tillsatts (bilaga 8).

- Förbrukat aktiekapital

Bolagets aktiekapital är förbrukat i årsredovisning räkenskapsår 2022 (-1 560 tkr). Det framgår i årsredovisningens Not 10 att bolaget noterar att aktiekapitalet är förbrukat och att kontrollbalansräkning ska upprättas senast åtta månader efter bokslutsdatum (bilaga 9).

BOLAGETS YTTRANDE

Bolaget inkom med yttrande 2023-01-27. Yttrandet biläggs denna skrivelse i sin helhet (bilaga 10).

Bolaget anför att det inte finns någon ytterligare person med betydande inflytande i bolaget. I samband med restaurangens start blev öppningen försenad pga. en fuktskada. Bolaget behövde mycket extern hjälp. [Företrädaren] har varit behjälplig med har aldrig fattat några beslut å bolagets vägnar. Inga avtal har undertecknats eller bevitnats av honom. Han hade en begränsad roll i samband med verksamhetens uppstart.

REMISSINSTANSERNAS YTTRANDE OCH REDOVISNINGAR

- Polismyndigheten

Svar inkom 2024-05-06. Inget anmärkningsvärt har framkommit.

- Skatteverket

Svar inkom 2023-10-24. Inget anmärkningsvärt har framkommit.

MOTIVERING

- Gällande rätt - påföljder i alkohollagen

Enligt alkohollagens 9 kap. 17 § får kommunen meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Enligt alkohollagens 9 kap. 18 § ska kommunen återkalla ett serveringstillstånd om

1. tillståndet inte längre utnyttjas,
2. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
3. tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

I lagens förarbeten (prop. 2009/10:125 s. 117 f.) anges att de mildare påföljderna erinran respektive varning ska vara förstahandsalternativ vid överträdelser av alkohollagen. Samtidigt anges dock att det inte är obligatoriskt att en återkallelse föregås av en varning. Även med en ordning där påföljderna kan trappas upp successivt är det enligt förarbetena uppenbart att det finns tillfällen då återkallelse måste ske utan föregående varning. Exempel på när omedelbar återkallelse kan komma i fråga är vid allvarig ekonomisk misskötsamhet eller att det har förekommit brottslig verksamhet i eller i nära anslutning till serveringsstället med tillståndshavarens vetskap och utan att denne ingripit.

- Gällande rätt - personlig och ekonomisk lämplighet

Enligt 8 kap. 12 § AL får serveringstillstånd endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden eller omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

I förarbetena till den tidigare alkohollagen (prop. 1994/95:89 s. 102-103) uttalas bl.a. följande angående tillståndshavares lämplighet. Servering av alkoholdrycker är en socialt ansvarsfull uppgift. För att få tillstånd till sådan servering måste därför sökanden uppfylla högt ställda krav på lämplighet. När det gäller en juridisk person måste lämpligheten även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen. Prövningen av lämpligheten skall avse sökandens personliga och ekonomiska förhållanden i vid mening. Ekonomisk skötsamhet i allmänhet är en god indikation på att sökanden kan förväntas leva upp till lagens krav på tillståndshavare. Förutsättningar hos sökanden att kunna hålla en ordnad bokföring måste ges samma tyngd i prövningen som bl.a. hans branschkunande. Kravet på skötsamhet och personlig lämplighet kvarstår även efter det att tillstånd meddelats. Om brister konstateras föreligger inte längre de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd, vilket i princip innebär att tillståndet ska återkallas.

Kraven syftar bl.a. till att motverka den osunda utveckling det skulle innebära för restaurangbranschen om tillståndshavare genom ekonomisk misskötsamhet skaffar sig konkurrensfördelar och därigenom försvårar för seriösa tillståndshavare att hävda sig. Sådana situationer anses även kunna medföra risk för att bl.a. serveringen av alkoholdrycker missköts. Det är därför ett krav att sökanden har fullgjort sina skyldigheter i förhållande till det allmänna. Den som drar sig undan från beskattning eller som i övrigt på ett betydande sätt missköter sina ekonomiska skyldigheter gentemot det allmänna anses därmed inte vara lämplig att ha serveringstillstånd. Exempel på sådan allvarlig ekonomisk misskötsamhet som nämns i förarbetena är drift av bolag i likvidationspliktigt skick.

FÖRVALTNINGENS BEDÖMNING

Det är konstaterat att det förekommit ett antal brister i det tillståndshavande bolagets förehavanden som påverkar det lämplighet att inneha serveringstillstånd.

Bolagets aktiekapital är förbrukat. Inget underlag har framkommit som styrker att bolaget upprättat någon kontrollbalansräkning eller på annat sätt agerat för att återställa det förbrukade aktiekapitalet. Anmärkningen är särskilt allvarlig då bolaget inte heller tillsatt någon revisor trots att krav föreligger. En revisor hade haft skäl att lämna anmärkning i sin revisionsberättelse.

Bolaget har inte i rätt tid anmält betydande förändringar i bolagets ägande.

När det gäller en juridisk person måste lämpligheten även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett betydande inflytande i rörelsen. Förvaltningen bedömer det vid sidan av den person som formellt har betydande inflytande finns en annan person vars engagemang i bolaget och rörelsen är sådant att han bedöms ha ett betydande inflytande. Personen har bl.a. fört bolagets talan gentemot finansiärer och bryggeri samt haft en handgriplig roll i bestämmande av rörelsens inriktning och meny. Utifrån underlaget kan också utläsas att bolagets formella företrädare inte verkar vara lika inblandad i angelägenheter centrala för verksamhetens uppstart. Personen i fråga har under en lång period varit serveringsansvarig och även efter det att han avanmälts fortsatt vara verksam på serveringsstället. Personen har en lång historik av att vara formell såväl som informell företrädare vid verksamheter på serveringsstället.

Förvaltningen kan konstatera att personen i fråga är uppenbart ekonomiskt olämplig att inneha serveringstillstånd då han i närtid till ansökan hade omfattande skatteskulder hos Kronofogdemyndigheten samt är i personlig konkurs. Personen saknar helt inkomster av tjänst trots att han sannolikt regelbundet varit verksam vid serveringsstället. Personen har i samband med ansökan haft skäl att undandra sig förvaltningens prövning. Det är konstaterat att samma person tidigare undandragit sig förvaltningens prövning vid ansökningar avseende samma serveringsställe.

Bolaget tillstår att personen i fråga haft roll som konsult i samband med att serveringstillstånd söktes. Förvaltningen kan konstatera att det som framgår av handlingarna sträcker sig utöver den roll som en konsult skulle förväntas ha och att det inte heller förklarar personens fortsatta engagemang i rörelsen även efter etableringen. Samtidigt saknar personen helt inkomster av tjänst.

Sammanfattningsvis kan förvaltningen konstatera att de brister som framkommit är så pass allvarliga att ingen annan åtgärd än återkallelse kan komma ifråga. Grund för återkallelse enligt 9 kap. 18 § AL föreligger.

Bilagor:

1. Aktiebok Tapas Södermalm AB och Urtubia Invest AB, 2023-01-05
2. Protokollsutdrag återkallelse dnr 9.4.2-3521/2009, 2010-01-14

3. Beslut Skatteverket i dom om företrädaransvar, Kammarrätten i Stockholm mål nr 94-19, 2019-06-10
4. Inkommet underlag, 2022-09-26
5. Förteckning serveringsansvariga, 2021-05-20 och 2024-02-23
6. Utdrag personalliggare Tapas Södermalm AB, 2024-05-02
7. Utdrag Creditsafe, 2024-05-10
8. Årsredovisningar 2019-2020 Tapas Södermalm AB, 2024-03-18
9. Årsredovisning 2022 Tapas Södermalm AB, 2024-03-18
10. Bolagets yttrande, 2023-01-27